कर्नाटक सरकार

येया, कोंकणी शिकुंया

6 वे वर्गाक

कोंकणी तीसरी भास पाठ पुस्तक

भाग - 1

6th Standard
Konkani Third Language
Text Book

NOT TO BE REPUBLISHED
© KTBS

KARNATAKA TEXTBOOK SOCIETY (R.)
6th Cross, Malleshwaram, Bangalore - 560 003.

Preface

The Textbook Society, Karnataka has been engaged in producing new textbooks according to the new syllabi which in turn are designed on NCF - 2005 since June 2010. Textbooks are prepared in 12 languages; seven of them serve as the media of instruction. From standard 1 to 4 there is the EVS, mathematics and 5th to 10th there are there core subjects namely mathematics, science and social science.

NCF - 2005 has a number of special features and they are:

- connecting knowledge to life activities
- learning to shift from rote methods
- enriching the curriculum beyond textbooks
- learning experiences for the construction of knowledge
- making examinations flexible and integrating them with classroom experiences
- caring concerns within the democratic policy of the country
- making education relevant to the present and future needs.
- softening the subject boundaries-integrated knowledge and the joy of learning
- the child is the constructor of knowledge

The new books are produced based on three fundamental approaches namely.

Constructive approach, Spiral Approach and Integrated approach

The learner is encouraged to think, engage in activities, master skills and competencies. The materials presented in these books are integrated with values. The new books are not examination oriented in their nature. On the other hand they help the learner in the all round development of his/her personality, thus help him/her become a healthy member of a healthy society and a productive citizen of this great country, India.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

The most important objectives of teaching language are listening, speaking, reading, writing and reference work. These skills have been given a lot of importance in all the language textbooks. along with the inculcation of these skills, fundamental grammar, opportunities for learners to appreciate beauty and imbibe universal life values have been integrated in language textbooks. When learners master these competencies, they would stop studying textbooks for the sake of passing examinations. In order to help learners master these competencies, a number of paired and group activities, assignments and project work have been included in the textbooks. It is expected that these activities would help learner master communicative skills. Ultimately, it is expected that students master the art of learning to learn and make use of these competencies in real life.

The Textbook Society expresses grateful thanks to the chairpersons, writers, scrutinisers, artists, staff of DIETs and CTEs and the members of the Editorial Board and printers in helping the Text Book Society in producing these textbooks. A few works of some writers and poets have been included in these textbooks. The textbook society is extremely grateful to them for giving their consent for the inclusion of these pieces in the textbooks.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

Prof. G.S. Mudambadithaya
Coordinator
Curriculum Revision and Textbook Preparation
Karnataka Textbook Society®
Bengaluru, Karnataka

Nagendra Kumar
Managing Director
Karnataka Textbook Society®
Bengaluru, Karnataka

प्रस्तावन

सव्या वर्गाचें कोंकणी पद्य क्रम, भुग्र्यांक कोंकणी भास आनी मुळाव्या साहित्य विश्यांत आसक्त उबजोंवच्या घट उद्देशान तयार केलां. ह्या पुसतकांत भुग्र्यांक समजुंक सलीस हांवच्यो तसल्यो काणियो, कविता आनी गद्य पाठा उपरांत तयार कर? न दिल्यात. देकून भुग्र्यांक कोंकणी वाचुंक, बरोवंक, आयकुंक तशेंच उलोवंक आवकास कर? न दिंवचे गजेचें. प्रत्येक जावन भुग्र्यांक कोंकणी भाशे थंय उरबा चडोंवच्या उद्देशान वैयक्तीक तशें वर्गांत कर? चें तसलीं नियोजीत कार्यीं पाठा उपरांत दिल्यांत. हीं नियोजीत कार्यीं खरे रितीन करुंक, भुग्र्यांक उत्तेजन दिलें तर खंडीत जावन आमची भुर्गीं सलिसायेन कोंकणी भास शिक्तलीं म्हळ्ळो आमचो उद्देश. पाठांतलीं मोलां मतिंत दवरून भुग्र्यांक ह्या विश्यांत जाण्वाय दीवंक जाय अशें आमची आशा.

ह्या पुसतकाचो मुळावो उद्देश भुग्र्यांक तांचे मांयभाशे विश्यांत मोग तशेंच सदंच्या जीवनांत कोंकण्णिंत उलोवंक उत्तेजन दिंवचें, देकून वर्गांत (Class) तशेंच कोंकणी उलोवपी संदर्भार धैरान उलोवंक आधार जांवच्याक तिद्वोणी उद्देशीक न्हय आसल्लें (non-correctional) तशें संभाषणात्मक (Interactive) शिकपा रीत वापरुंक शिक्षाक – शिक्षाकिंक उलो दितांव

हें पुसतक वापरत्तल्या सर्वांक अभिनंदन

डा । आलवीन वी. डेसा

अध्यक्ष

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

Text Book Committee

Chairperson :

Dr. Alwin D'Sa. Associated Prof. St. Aloysius College, Mangalore

Members :

Sri Pundalik V. Marathe, St. Joseph Hr. Pry. School. Belmannu. Udupi Sri Victor Mathias. Ashirvad. Kukkundoor. Karkala

Ms. Ashritha Gonsalves, Rosa Mistica High School, Kinnikambala, Mangalore

Translator: Sri Arun Ubhaykar, Govardhan. Mallapur. Via Kumta

Scruitiniser: Rev. Fr. Valerian Fernandes, St. Antony Church, Sastan, Udupi

Artist: Sri. Devi Prasad, St. Aloysius Hr. Pry. School. Kodial bail. Mangalore

Co-ordination Committee:

Sri Kasaragodu Chinna, President, Karnataka Konkani Sahitya Academy, Mangalore

Dr. Devdas Pai, Registrar, Karnataka Konkani Sahitya Academy, Mangalore

Sri Roy Castelino, President. Konkani Prachar Sanchalan, Mangalore

Dr. Mohan Pai. Secretary', Konkani Minority Language Education Society, Mangalore

Chief Co-ordinator:

Prof. GS. Mudambadithaya

Curriculum Revision and Textbook Preparation, KTBS, Bangalore.

Chief Adviser:

Sri Y.T Gurumurthy, Managing Director, KTBS, Bangalore Sri Bellasetty, Dy. Director, KTBS, Bangalore.

Programme Co-ordinator:

Smt. Chandrakala, ADPI, KTBS, Bangalore

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಕುರಿತು

ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರೂ ಅರ್ಥಸಚಿವರೂ ಆಗಿರುವ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದರಾಮಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ 2014–15 ರ ಬಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಿದರು. ತಜ್ಞರು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಮೂಲ ಆಶಯವನ್ನು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು: "ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯ, ನೈತಿಕಮೌಲ್ಯಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವಿಕಸನ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವೈಚಾರಿಕ ಮನೋಭಾವ, ಜಾತ್ಯತೀತತೆ ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರಿಯ ಬದ್ಧತೆಗಳಿಗೆ ಅನುವಾಗುವಂತೆ ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪುನರ್ ರಚಿಸಲಾಗುವುದು" – ಇದು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ ಆಶಯ.

ಆನಂತರ ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಯು ಒಂದರಿಂದ ಹತ್ತನೇ ತರಗತಿಯವರೆಗಿನ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಾಗಿ 27 ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ದಿನಾಂಕ: 24.11.2014 ರಂದು ಆದೇಶಹೊರಡಿಸಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ವಿಷಯವಾರು ಮತ್ತು ತರಗತಿವಾರು ಮಾನದಂಡಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ರಚಿತವಾದವು. ವಿವಿಧ ಪಠ್ಯವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರು, ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಈ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಲಿಖಿತವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ಅನೇಕ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ತಪ್ಪು ಒಪ್ಪುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ ಹೊಣೆಹೊತ್ತ ಈ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ 'ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ನಂತರ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು 24.11.2014ರ ಆದೇಶದಲ್ಲೇ ನೀಡಲಾಗಿತ್ತು. ಆನಂತರ 19.09.2015 ರಂದು ಹೊಸ ಆದೇಶ ಹೊರಡಿಸಿ 'ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರಚಿಸುವ' ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗೊಂಡ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು 2016–17 ರ ಬದಲು 2017–18ನೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲಾಗುವುದೆಂದು ಇದೇ ಆದೇಶದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಾಯಿತು.

ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೂ ಸಂಘಟನೆಗಳೂ ಸ್ವಯಂಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾಹಿತಿದೋಷ, ಆಶಯದೋಷಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಮಾಡಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಚಿವರಿಗೆ, ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ಅವುಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಸಮಿತಿಗಳಾಚೆಗೆ ಅನೇಕ

NOT TO BE REPUBLISHED
@KTBS

ಸಂವಾದಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಘಗಳ ಜೊತೆ ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೆ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಕಳಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅಧ್ಯಾಪಕರು, ವಿಷಯಪರಿವೀಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಡಯಟ್ ಪ್ರಾಂಶುಪಾಲರ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಅಭಿಮತಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ, ಭಾಷೆ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ತಜ್ಞರಿಗೆ ಮೊದಲೇ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಆನಂತರ ಸಭೆ ನಡೆಸಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮಹಿಳಾ ಸಂಘಟನೆ ಹಾಗೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿ ಚಿಂತನೆ ನಡೆಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಅರಿವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಕಡೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ (N.C.E.R.T) ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ತೌಲನಿಕವಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲು ವಿಜ್ಞಾನ, ಗಣಿತ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ತಜ್ಞರ ಮೂರು ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ನೀಡಿದ ತೌಲನಿಕ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮತ್ತು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳಿಗಿಂತ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಗುಣಮಟ್ಟ ಕಡಿಮೆಯಾಗದಂತೆ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಆಂಧ್ರ, ತಮಿಳುನಾಡು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಜೊತೆ ನಮ್ಮ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿರುವುದು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯೇ ಹೊರತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸಮಗ್ರ ರಚನೆಯಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ರಚಿತವಾಗಿರುವ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಯೂ ಧಕ್ಕೆಯುಂಟುಮಾಡಿಲ್ಲ. ಲಿಂಗತ್ವ ಸಮಾನತೆ, ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಗ್ರತೆ, ಸಮಾನತೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರಸ್ಯಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಪರಿಷ್ಕರಣೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಹೀಗೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸುವಾಗ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಚೌಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಮೀರಿಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ: ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದ ಆಶಯಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲಾಗಿದೆ.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಸಮಿತಿಗಳು ಮಾಡಿದ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಷಯವಾರು ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡೆದು ಅಳವಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ಸಂಪೂರ್ಣ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡ 27 ಸಮಿತಿಗಳ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮತ್ತು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಹಾಗೂ ಉನ್ನತ ಪರಿಶೀಲನಾ ಸಮಿತಿಯ ಸಮಸ್ತರನ್ನು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅಂತೆಯೇ ಸಮಿತಿಗಳ ಕೆಲಸ ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಲು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ದುಡಿದ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನೂ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ. ಸಹಕರಿಸಿದ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗೂ ನಮ್ಮ ವಂದನೆಗಳು. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನೀಡಿ ಸಹಕರಿಸಿದ ಸರ್ವ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಮತ್ತು ತಜ್ಞರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳು.

ಎಂ. ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ
ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕರು ನಿರ್ದೇಶಕರು
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ
ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ
ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ (ರಿ.)
ಬೆಂಗಳೂರು

©KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

Foreword

In the pursuit of fostering a healthier and more balanced educational journey, we present this initiative aimed at reducing the weight of school bags. Education is the cornerstone of progress and it is our responsibility to ensure that the pursuit of knowledge is accompanied by the wellbeing of students.

As a first step, to reduce the burden of heavy bags, the School Education Department, Government of Karnataka has decided to print semester-wise textbooks in 2 parts i.e., Summative Assessment 1 and 2. This intervention will help significantly in reducing the weight of school bags.

This Endeavour signifies a paradigm shift, acknowledging the strain posed by bulky bags on students.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

Manjushree N, IAS
Managing Director
Karnataka Textbook Society (R.)

THE CONSTITUTION OF INDIA

PREAMBLE

WE, THE PEOPLE OF INDIA, having solemnly resolved to constitute India into a [1]**[SOVEREIGN SOCIALIST SECULAR DEMOCRATIC REPUBLIC]** and to secure to all its citizens :

JUSTICE, social, economic and political;

LIBERTY of thought, expression, belief, faith and worship;

EQUALITY of status and of opportunity; and to promote among them all

FRATERNITY assuring the dignity of the individual and the [2][unity and integrity of the Nation];

IN OUR CONSTITUENT ASSEMBLY this twenty-sixth day of November, 1949 do **HEREBY ADOPT, ENACT AND GIVE TO OURSELVES THIS CONSTITUTION.**

1. Subs. by the Constitution (Forty-second Amendment) Act, 1976, Sec.2, for "Sovereign Democratic Republic" (w.e.f. 3.1.1977)
2. Subs. by the Constitution (Forty-second Amendment) Act, 1976, Sec.2, for "Unity of the Nation" (w.e.f. 3.1.1977)

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿಗಳ ವಿವರ

ಸರ್ವಾಧ್ಯಕ್ಷರು

ಪ್ರೊ. ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ, ರಾಜ್ಯ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಪರಿಷ್ಕರಣ ಸಮಿತಿ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು

ಡಾ, ಕಸ್ತೂರಿ ಮೋಹನ್ ಪೈ, ವಿಷಯತಜ್ಞರು, ಸಿಟಿ ಸೆಂಟರ್, ನವಭಾರತ ವೃತ್ತ, ಕೊಡಿಯಾಲ್‌ಬೈಲ್, ಮಂಗಳೂರು.

ಸದಸ್ಯರು

ಶ್ರೀ. ಅಲ್ವಿನ್ ಸಲ್ಡಾನ, ಸ.ಶಿ, ಕೂಳೂರು ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಕೂಳೂರು, ಮಂಗಳೂರು

ಶ್ರೀಮತಿ. ಐರಿನ್ ಸಿಕ್ವೆರಾ, ಸಂತಾ ಜೊಸೆಫರ ಹಿರಿಯ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆ, ನಂತೂರು, ಪದವು, ಕೆಲ್ವರಿ.ಮಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀ. ತೆರೇಸಾ ಪುಟ್ರಾದೊ, ಸಂತ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಕ್ಷೇವಿಯರ್ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆ, ಉದ್ಯಾವರ, ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆ.

ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ:

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಪಿ. ಮಾದೇಗೌಡ, ವ್ಯವಸ್ಥಾಪಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಶ್ರೀಮತಿ ಎಂ. ಡಿ. ಉಷಾ, ಉಪನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಯೋಜಕರು:

ಎಲ್. ಶಂಕರೇಗೌಡ, ಸಹಾಯಕ ನಿರ್ದೇಶಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ಸಂಘ(ರಿ.), ಬೆಂಗಳೂರು.

NOT TO BE REPUBLISHED
©KTBS

मांडावळ

M2B4Q6

क्र.सं	विषय	पान संको
	(स्वराक्षरा, व्यंजनाक्षरा, बरहखडी, आंकडे)	01
1.	पुर्विलें गिन्यान – कणिये द्वारीं संवहन अभ्यास	30
2.	पुर्विलें गिन्यान – कणिये द्वारी वाचपा अभ्यास	31
3.	पुर्विलें गिन्यान – हांव आनी म्हजे कुडिचे विश्वे	33
4.	गद्य – राय आनी म्हातारो	37
5.	गद्य – सत्याचें बळ	43
6.	पद्य – बरो जल्मा दीस	48
7.	गद्य – आमी पियेंवचें उदक	52
8.	पद्य – येरे बाबू	58
9.	गद्य – उत्वेगा फल	61
10.	गद्य – मित्राक पत्र	66
11.	पद्य – अमी सांतेक गेल्ल्यांव	71

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

नागरी लिपी कोंकणी भास

अ आ इ ई उ ऊ ऋ

ऌ ए ऐ ओ औ (स्वराक्षर)

अं (अनुस्वार)

अः (विसर्ग)

व्यंजन

क् ख् ग् घ् ञ्

च् छ् ज् झ् ञ्

ट् ठ् ड् ढ् ण्

त् थ् द् ध् न्

प् फ् ब् भ् म्

य् र् ल् व श् ष् स् ह् ळ् क्ष्

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

संयुक्ताक्षर

ग्+य =ग्य	प्+म=प्म	त् +मा=त्मा
क्+क = क्क	क+व=क्व	प्+न्न=प्न
त+प=त्प	ड्+ख=ड्ख	ह्+न=ह्न
ह्+य=ह्य	ह्+म=ह्म	ह्+ण–ह्ण
द्+य+द्य	तृ+र=त्र	र्+क=र्क
क्+ष्य=क्ष	ज्+ञ=ज्ञ	क्+न=क्न

© KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

व्यंजनाक्षाराक अर्ध उच्चार 1 जोड्सूचो क्रम

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ए ऐ ओ औ
अं अः

ा ि ी ु ू े ौ ो ौ ं ः

क का कि की कु कू कृ के कै को कौ कं कः
ख खा खि खी खु खू खृ खे खै खो खौ खं खः
ग गा गि गी गु गू गृ गे गै गो गौ गं गः

घ घा घि घी घु घू घृ घे घै घो घौ घं घः

च चा चि ची चु चू चृ चे चै चो चौ चं चः

छ छा छि छी छु छू छृ छे छै छो छौ छं छः

ज जा जि जी जु जू जृ जे जै जो जौ जं जः

झ झा झि झी झु झू झृ झे झै झो झौ झं झः

ट टा टि टी टु टू टृ टे टै टो टौ टं टः

ड डा डि डी डु डू डृ डे डै डो डौ डं डः

ढ ढा ढि ढी ढु ढू ढृ ढे ढै ढो ढौ ढं ढः

ण णा णि णी णु णू णृ णे णै णो णौ णं णः

त ता ति ती तु तू ते तै तो तौ तं तः

थ था थि थी थु थू थृ थ थै थो थौ थं थः

द दा दि दी दु दू दृ दे दै दो दौ दं दः

ध धा धि धी धु धू धृ धे धै धो धौ धं धः

न ना नि नी नु नू नृ ने नै नो नौ नं नः

प पा पि पी फु फू फृ फे फै फो फौ फं फः

ब बा बि बी बु बू बृ बे बै बो बौ बं बः

भ भा भि भी भु भू भृ भे भै भो भौ भं भः

म मा मि मी मु मू मृ मे मै मो मौ मं मः

य या यि यी यु यू यृ ये यै यो यौ यं यः

र रा रि री रु रू – – रे रै रो रौ रं रः

ल ला लि ली लु लू लृ ले लै लो लौ लं लः

व वा वि वी वु वू वृ वे वै वो वौ वं वः

श शा शि शी शु शू शृ शे शै शो शौ शं शः

ष षा षि षी षु षू षृ षे षै षो षौ षं षः

स सा सि सी सु सू सृ से सै सो सौ सं सः

ह हा हि ही हु हू हृ हे है हो हौ हं हः

ळ ळा ळि ळी ळु ळू ळृ ळे ळै ळो ळौ ळं ळः

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

हे मूळांतुले अक्षर बरयतना ताज्जे भेद पळोनु घेया

र		व	ख
घ		ध	छ
		इ	ड
		ट	ढ
		थ	य
	प	फ	ष
	ब	व	
	भ	म	

हे अक्षराचो उच्छार शिक्षका लागी शिखात्

श – शिव

ष – षणमुख – हें नांव उगडासाक दवरात

स – सीता

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ –1

अ– अननास

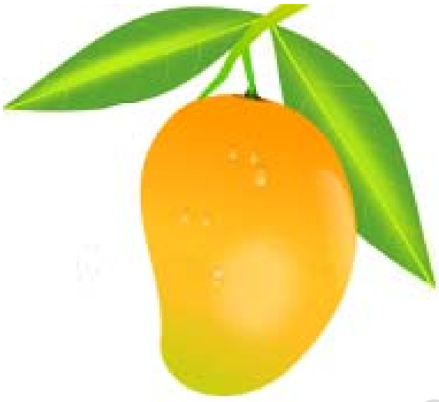

आ – आंबो

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

व न स ग ड ह ज प
क ल व म

पाठ –2

इ – इंकूळ

ई – ईश्वर

NOT TO BE REPUBLISHED

ध च र द

धा चा रा दा

धि चि रि दि

धी ची री दी

धु चु रु दु

पाठ – 3

उ –उदक

ऊ – ऊदवाती

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

श प य ब
शा पा या बा
शि पि यि बि
शी पी यी बी
शु पु यु बु

पाठ – 4

ऋ – ऋषी

ए – एक माडो

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ल ख ण ड फ भ म

खा णा फा भा

खि णि फि भि

खु णु फु भु

पाठ – 5

ऐ – ऐरावत

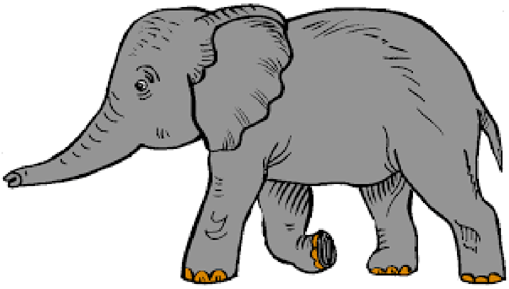

ओ – ओंट

औ – औषध

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 6

अं – आंग

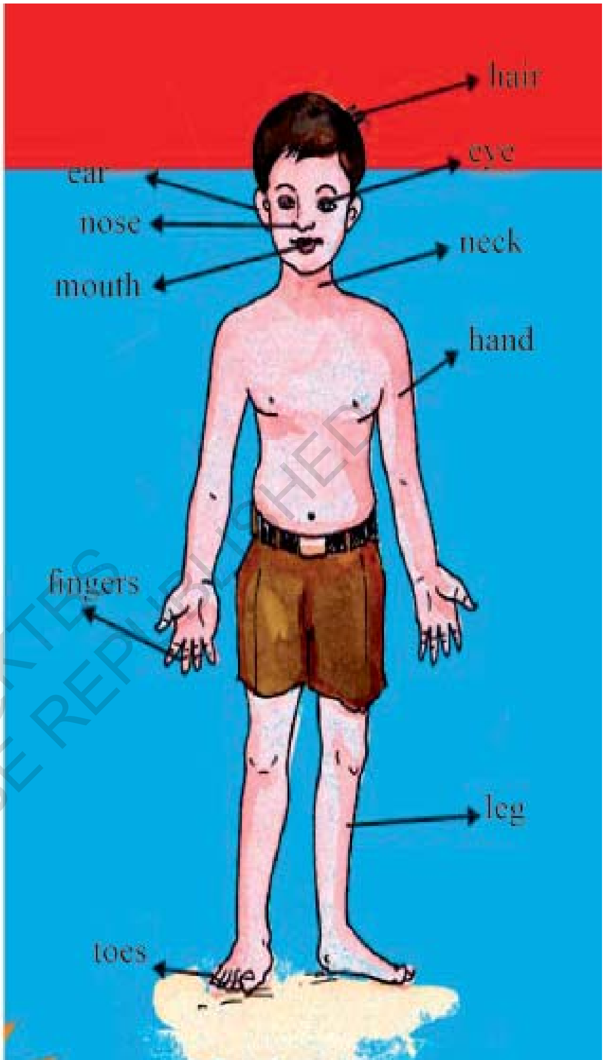

मातें
केसु
कान
नांक
तोंड
गळो
खांधो
हर्दे
हात
पोट
ओंट
कूर्ट, पेंकट
जांग
दिंबी
पाय
उंगुस्ट
पावल

हांतु आंग वळखून बरया

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 7

क– कमल

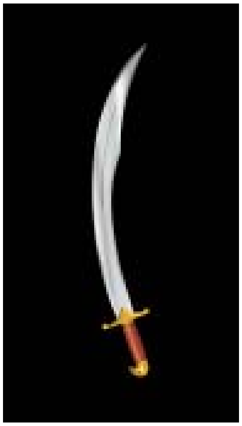

ख – खड्ग

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

क	ख	ग	घ
क्	ख्	ग्	घ्
कृ	खृ	गृ	घृ
के	खे	गे	घे
कै	खै	गै	घै

पाठ – 8

ग – गडियारळ

घ – घर

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

च	छ	ज	झ
चू	छू	जू	झू
चृ	छृ	जृ	झृ
चे	छे	जे	झे
चै	छै	जै	झै

पाठ – 9

च – चरक

छ – छत्री

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 10

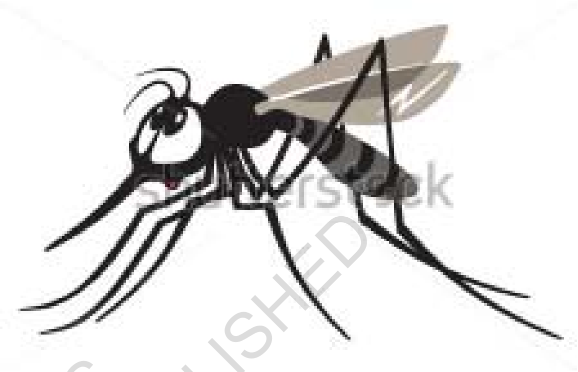

ज – जळार

झ – झर

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 11

ट – टंक

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

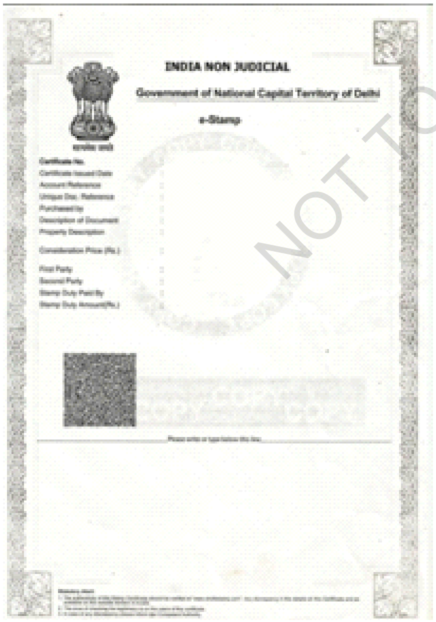
INDIA NON JUDICIAL
Government of National Capital Territory of Delhi
e-Stamp

ठ – ठसो

पाठ – 12

ड – डब्बो

ढ – ढण ढण

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 13

त – तवो

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

थ – थरमस

पाठ - 14

द – दवलो

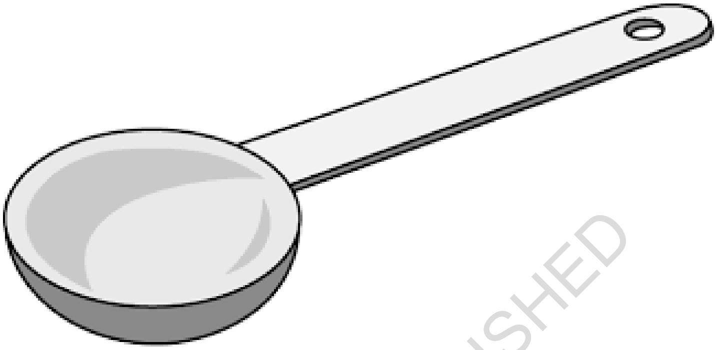

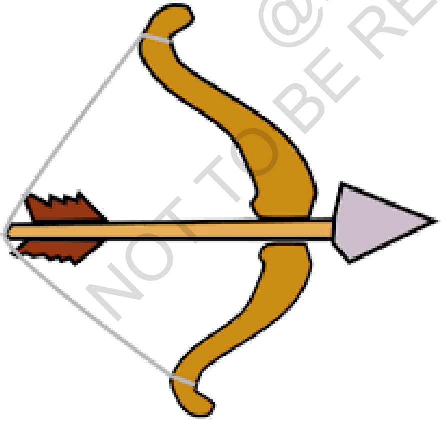

ध – धनुसू (धणु)

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 15

न – नक्षत्र

प – पताको

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 16

फ – फल

ब – बगुळो

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 17

भ – भक्ती

म – मशी –म्हशी

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 18

य – यंत्र

र – रथ

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 19

ल – लवंग

व – वकल वरेतु

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 20

श – शंख

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

ष – षरबत

पाठ – 21

स – सरप

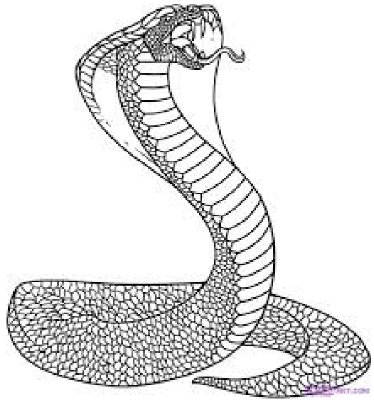

ह – हस्ती

ळ – ताळ

NOT TO BE REPUBLISHED KTBS

आंकडे

1

एक

2

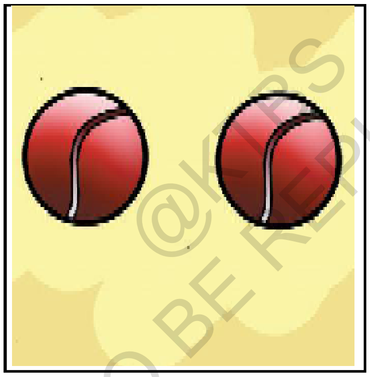

दोन

3

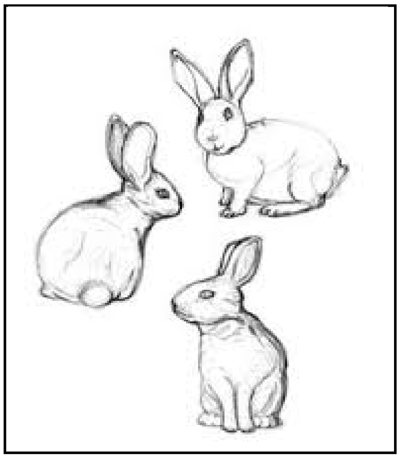

तीन

@KITS NOT TO BE REPUBLISHED

4

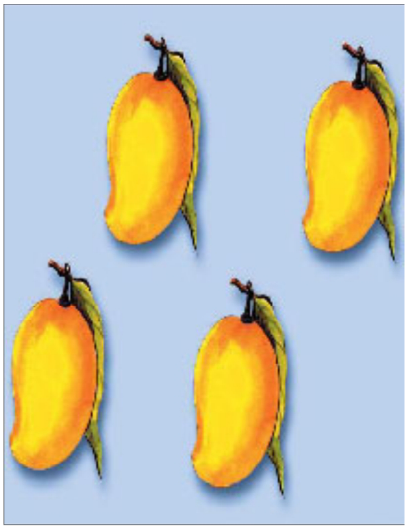

चार

5

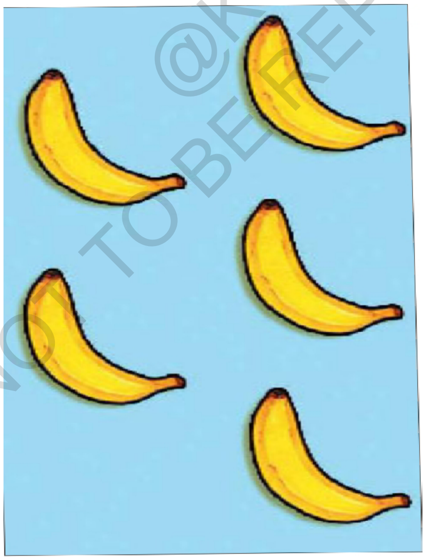

पांच

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

6

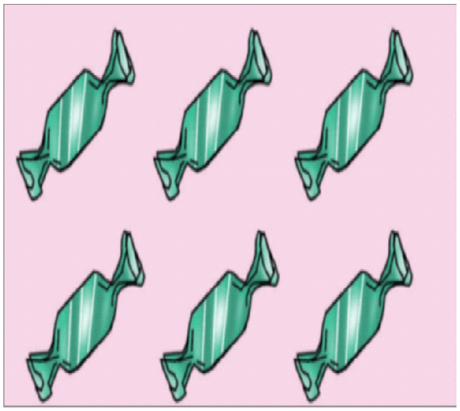

स

7

सात

8

आठ

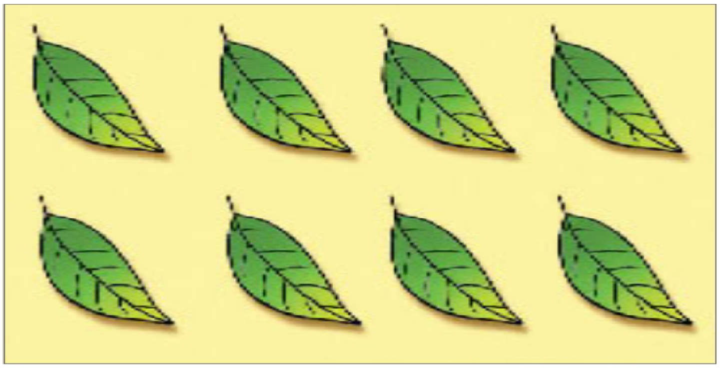

NOT TO BE REPUBLISHED

9

णव

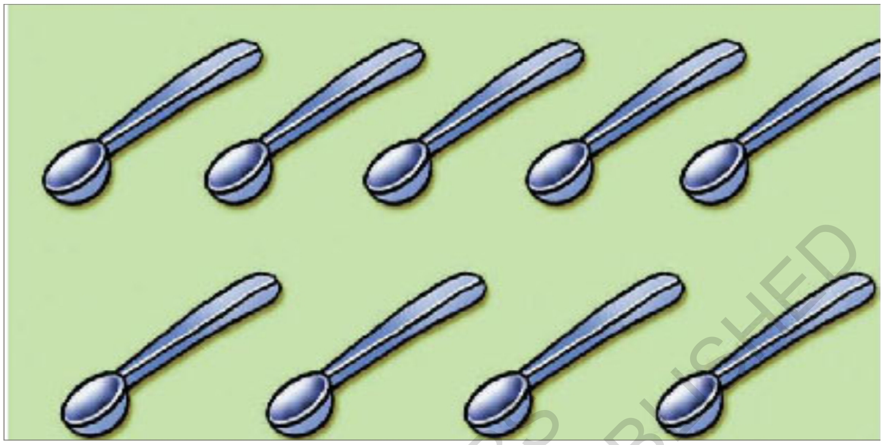

10

धा

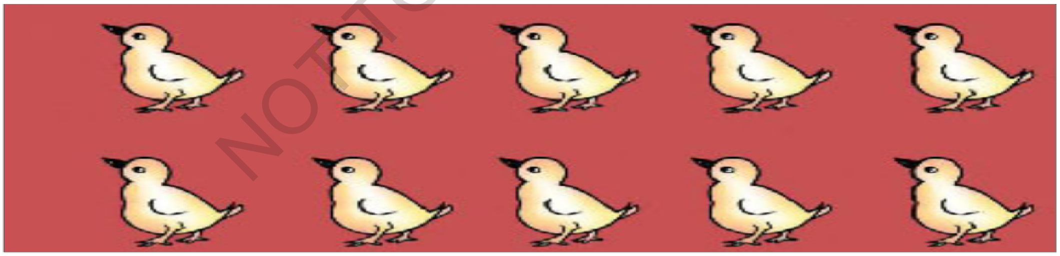

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

कणियें द्वारीं संवहन अभ्यास

चित्रां पळें आनी काणी सांग

E9Z1H8

पाठ – 1

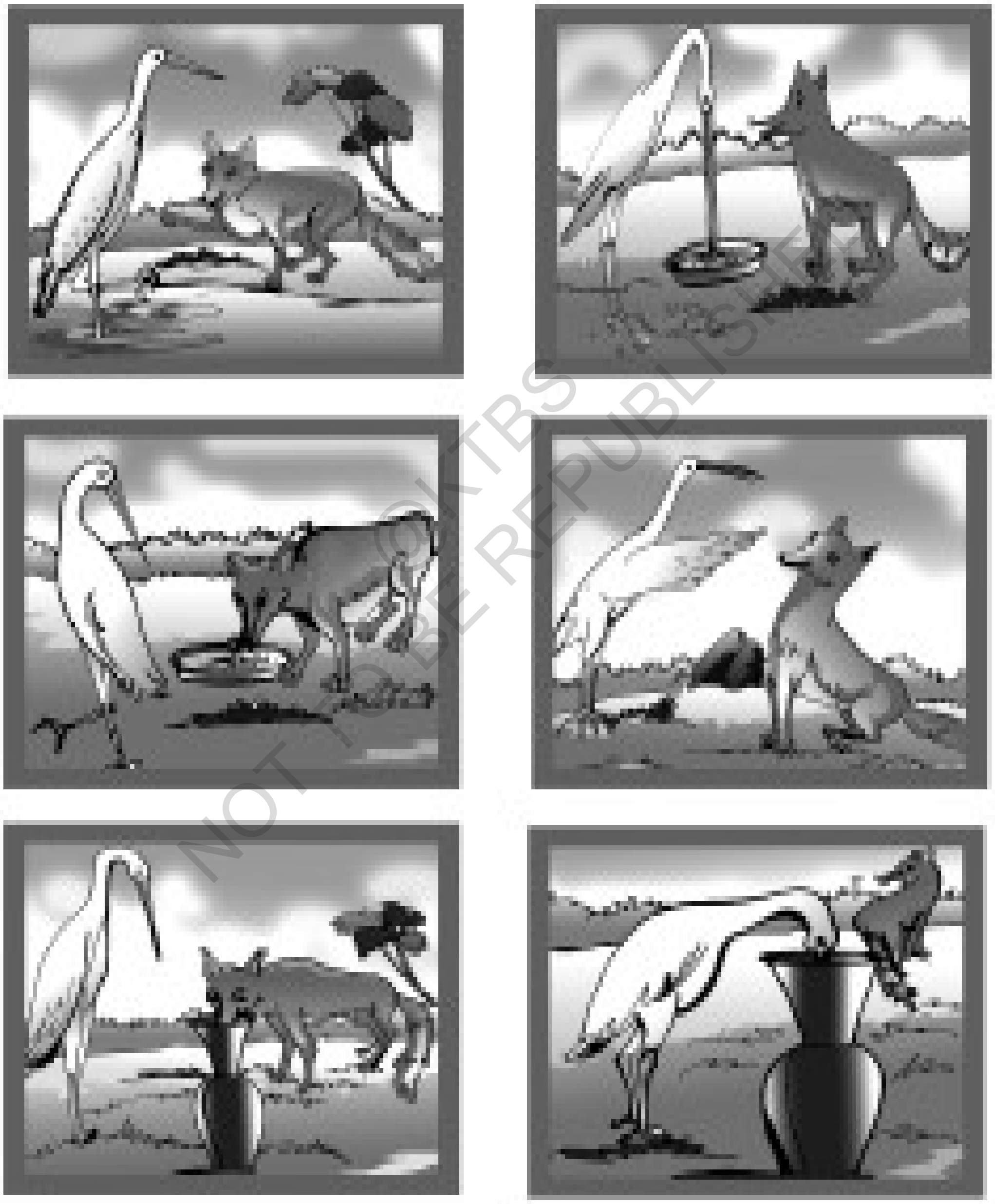

©KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 2

काणीये द्वारी वाचपा अभ्यास

रानांतुल्या व्हड रुका वयर
साबार सुकणों बिडार करून आसात.

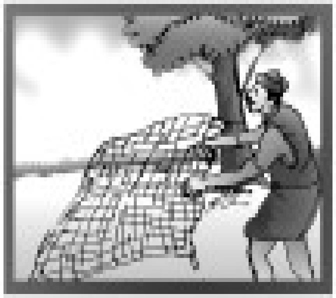

एक दीस एक शिकर्यान त्या सुकण्यांक
धरूंक व्हड जाळ घालें

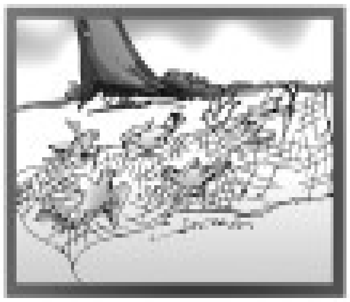

सकड सुकणों जाळांत शिरकलीं आनी तीं
कितें करचे म्हणून कळनास्ताना कंगाल जालीं

एका म्हालगड सुकण्यान एका मेका
वाद विवाद करनास्ता जाळ घेवन एक
सांगात मेळनू उबोंवंक उपाय दिलो

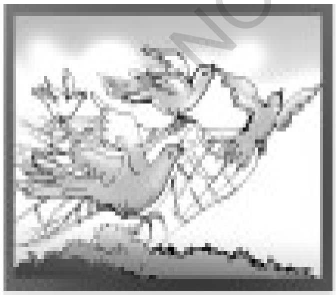

तें मानून सकड सुकणों आपले पका वापरन
जाळ घेवन उबोवंक लागलीं

एकवटान जाली सुकणों बळान उबली आनी
वांचून उरलीं

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

आंकडे

1 एक	11 इकरा	21 एकवीस	31 एकतीस	41 एके चाळीस
2 दोन (दोनी)	12 बारा	22 बावीस	32 बत्तीस	42 बावेचाळीस
3 तीन (तीनी)	13 तेरा	23 तेवीस	33 तेतीस	43 तेवेचाळीस
4 चर (चारी)	14 चवदा	24 चोवीस	34 चवतीस	44 चवेचाळीस
5 पांच	15 पंदरा	25 पंचवीस	35 पस्तीस	45 पंचेचाळीस
6 स	16 सोळा	25 सवीस	36 सत्तातीस	46 सवेचाळीस
7 सात	17 सतरा	27 सत्तावीस	37 सात्तीस	47 सत्तेचाळीस
8 आठ	18 (अठरा)	28 अठावीस	38 आठतीस	48 अट्टेचाळीस
9 नौ (णव)	19 (इकुणीस)	29 एकुणतीस	39 एकुण चाळीस	49 एकुणपन्नास
10 धा	20 वीस	30 तीस	40 चाळीस	50 पन्नास

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 3

पुर्विलें ज्ञान – 1

D5M5C7

हांव आनी म्हजें कुडिचें भाग

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

हांव एक ______

म्हजें नांव ______

म्हाका एक ______ आसा

म्हाका एक ______ आसा

म्हाका दोन ______ आसात

म्हाका दोन ______ आसात

(पांय जीब, दोळे, तकली, कान, पोट, हात, कपाल)

हांव एक मनीस म्हाका विविद भाग आसात.
ह्या भागांक तांचेंच निर्दिष्ट काम आसात
खंयच्या सर्व भागांची नांवां तू जाणा?

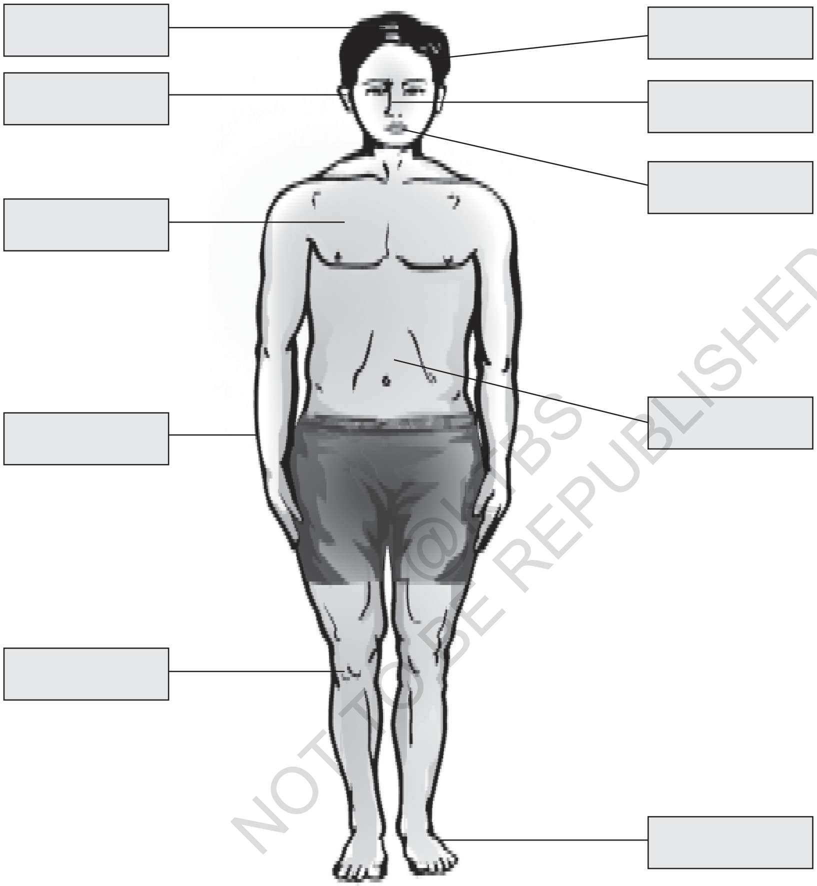

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

- तक्लेर काळेंच आसा ताका आमी कितें म्हणतांव ?
- आमकां भायल संसारा आनी हेर वस्तु पळोवचाक कितें जाय?
- कान आमकां कित्याक उपकार करतात?

- आमी खंयच्या भागा द्वारीं वास समझतात
- नाक धांपल्यार कितें जाता?
- तुका कितलें दोळे आसात?
- नाकाक कितलें बुराक आसात?
- दोळया भोवती दोळे धांपच्या भागाक कितें म्हणतात?
- कान धांपल्यार कितें जाता?
- कान व्हडलें व दोळे व्यडलें?
- आमकां कितले हात आसात?
- एकेका हाताक कितलीं बोटां आसात?
- एका मनशा पायाक कितलीं बोटां आसात?
- बोटाचे तुदियेर कितें आसा?
- आमका बोटां आसून कितें फायदो?
- सोभायेचे तिबो खंय लायतात?
- भुरग्यांक काजळ खंयसर लायतात
- आमी झेलो व सर खंय घालताता?
- तोंड उगतें केल्यार आमका कितें दिसता?

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

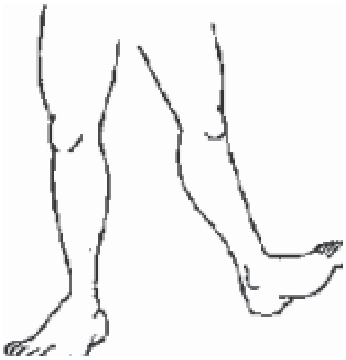

- उलोंवक आमी कितें वापरतात?
- आमका कितले दांत आसात?
- आमाका उबीं रावूंक कितें जाय?
- आमी खाल्लें, जवलें खंय वचून पावता?
- तुका हात दोन तर, भुजां कितलीं?
- आमची कूड आमी नितळ दवरका व नाका?
- आमची कूड नितळ दवोरचें कशी?
- हात धूवंचे तर दांत?
- व्हाणो खंयच्या भागाक राखवण दितात?
- अभिमानान आमी कितें फुलयतात?
- कानांत येवंच्या विसर्जनांक कितें म्हणतांव?
- नेवाळें खंय बांदतात?
- दिसाक कितले पावटी आमी दांत घासूक जाय?
- सदा दांत घाशिनातल्यार कितें जाता?

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 4
गद्य

राय आनी म्हांतारो

एक दीस एक राय घोडयार बसून भोंवडेक वतालो. रस्त्यार ताका खूब लोक मेळ्ळों. लोकाची खबर घेवून तो येतालो. रसत्या देगेर शेत आसल्लें. शेतांत रेडें चरतालें एक बायल मनीश लाकडां भरो घेवन वताली.

मातशें फूडें वतच रायाक एकलो म्हांतारो दिसलो. तो एक आंब्याचो रोंपो लायतालो. राय म्हांतार्या फुडांत गेलो आनी ताणें ताका विचारलें "आबा, तूं कितें करताय?" म्हांतार्यान म्हळ्ळें "हांव आंब्याचो रोंपो लायता" रायाक अजाप दिसलें. ताणों म्हांतार्याक विचारलें "आनी आता, तूं इतलो म्हांतारो जाल्ला आनी आता तूं हो रोंपो कित्याक लायता? हो रोंपो व्हड जावन रूक केदना जातलो? ताचेर आंबे जावचे आदी तूं मरून वतलो, तुका हाचो कितें फायदो जातलो?"

हें आयकून म्हांतारो हासलो ताणे म्हळ्ळें हांगा हे रूक तूं पळयता तें सगळे हांवें लायले न्हय. ते म्हज्या आज्यान व पणज्यान लयिल्लें पूण तांची फळां हांव खातां तशेंच हो रोंपो रूक जातच तचेर आंबे जातले ते म्हाकाच मेळूंक जाय अशें ना आबाची जाप आयकून रायान ताची होगळीक उचरली.

आशय :

मनश्या जीवनांत वावर करिजें "धा बोटों झरयजे आनी पांच बोटां तोंडाक व्हरिजें" म्हालगडयांनी केली गाद आसा. काम करूंक प्रायेची बंदड ना. केल्या वावराक प्रतिफल आशेंवचे न्हय. आमचे काम आमी बरयान प्रामाणिकपणरी करिजें म्हण ही काणी संगता.

अभ्यास

I. कठिण शब्दांचो अर्थ

भोंवडी = पयण, शेत = गोद्दे, भायलमनिश = स्त्री, रोंपो = ल्हान सशी,
फुडयांत = मुकाल्यान, फायदो= लाब, देगेर = बगलेन

II. हे शब्द वाज, समझ आनी बरय

एक – सबार	[ ]	–	बायलां
आंबो – [ ]	[ ]	–	घोडे
शेत – [ ]		–	खबर – खबरों
रेडो – [ ]		–	म्हातारो – म्हांतारे

III. तिकव्यांत दिल्ले शब्द वापरून वाक्य पुरती कर.

1. राय बसून [ ] भोवडेंक वतालो.
   (गाडवार, हस्तीर, घोडयार)
2. रायाक एकलो [ ] दिसलो.
   (म्हांतारो, चेरको, तरनाटो)
3. हांव [ ] रोंपो लायता
   (पोणसाचो, आंबेचो, पेराचो)
4. हें आयकून म्हांतारो [ ]
   (नांचलो, हसलो, रडलो)

IV. रिती सुवात भर

1. रसत्यार ताका खूब [ ] मेळ्ळे
2. रायाक एक [ ] दिसलो.
3. तुका हो कितें [ ] जातालो?
4. रूक जातच ताचेर [ ] जातलें.

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

V. एकामेका मेळय

1. आबा तूं	शेत आसल्लें
2. आंबे जावचे आदी	रेडे चरताले
3. रसत्या देगेर	कितें करताय?
4. शेतातं	मरून वेतलोय

VI. एकाय वाक्यान जाप दी

1. कोण लाकडां भरो घेवून वताली?

2. म्हांतारो कितें लायतालो?

3. रायान कित्याक म्हांतारेली होगळीक उचरली?

VII. घुस्पाडल्ले वाक्य सारके कर

1. व्हड रुक देगेर व्हड आसल्ले रसत्या.

2. फायदे कितें हाचो जातलो तुका.

3. हो जातच रोंपो ताजेर रूक जाताले आंबे

VIII. पंगडांत मेळनातलो शब्द भायर काडन बरय.

1. राय, म्हांतारो, शेत
2. रूक, रोंपो, आजो
3. रेडे, घोडे, बायल

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

IX. हीं उतरां कोणे कोणाक सांगली

1. “आबा तूं कितें करताय?”

2. “तें म्हाकाच मेळूंक जाय अशें ना

X. हें सार्कें व चूक बरय

1. राय घोडयार बसून भोंवडेक वतालो (सार्कें/ चूक)
2. म्हांतारो पणसाचो रोंपो लायतालो (सार्कें / चूक)
3. एक दादलो लाकडां भरो घेवन वतालो (सार्कें/चूक)

XI. ह्या सवालांक तीन थावन चार वाक्यानी जाप दी.

1. घोडयार बसून भोंवडेक वताना रायाक कितें सकड दिसलें तें बरय
2. ह्या काणीये चें सारांश बरय.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

XII. शब्द गोंदोळ खेळ.

हें आयकून (1 आड) हासलो ताणें (5 उबें) म्हळे आतां हे जे (6 आड) ते सगळे हावें लायलें न्हय ते म्हज्य आज्यान व (3 उबें) लायले . हो रांपो रूक (2 आड) (4 उबें) अंबे जातले ते (1 उबें) मेळूंक (2 उबें) अशें ना. आबाची जाप आयकून (6 आड) ताची होगळीक उचारली.

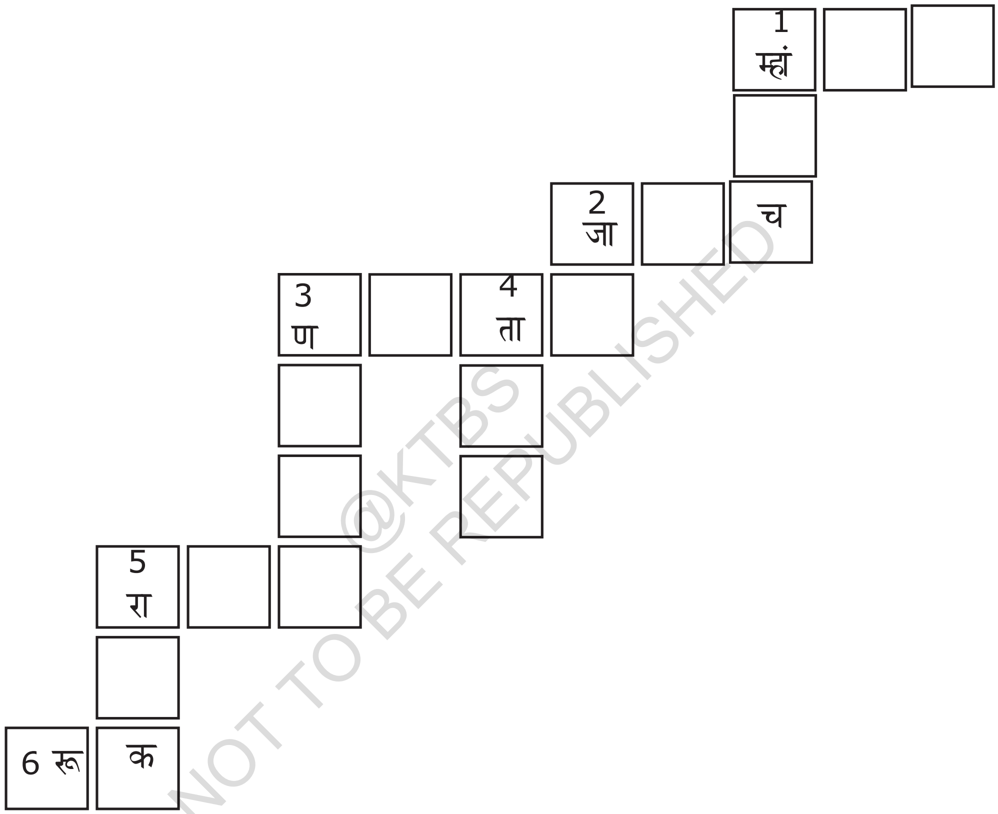

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

XIII. नियोजित वावर

1. व्हडिलां थावन तुम्च्या आब आनी व्हडिलमांय्चे विवर आनि तस्वीर संग्रह करा.
2. म्हालगडे आमचे जायच हे विशीं एका पानाक मिक्वानाशें प्रबंध बरय.
3. आमि खाव्येत जाल्ल्या वेवेग्ळया फळ वस्तुचीं पिंतुरां एक्टांय कर.

XIV. आंब्या रुकाचें चित्र सोडूवान ताका रंग लाय.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 5

I8D3I7

सत्याचें बळ

एकलो चोर आसल्लो चोरता चोरता तो म्हांतारो जालो. आनी पुण्यी हांव मुकाल्य संसाराची चिंता करचे म्हणून तो एक सन्यासी लागीं वचून – "बाबा हांव एकलो खोटो चोर. म्हाका पातकांतलो निव्राय, स्वर्गाचे वाटेक लाय" – म्हणू मगतालो.

"बरें तर तुजे दोनयी कान धर आनी ह्या पुडें बिलकुल चोरना म्हणून शपथ घाल म्हणालो सन्यासी.

"फट प्रमाण जायना दूसरी कसली तरयी वाट दाकय" म्हणून चोर रडलो.

तर हांव सत्य मात्र सांगतलो म्हणून शपथ घाली म्हणू सन्यासीन सांगले. चोरान तशीं शपथ घालें.

एक रातीं तो रायाच्या रावळेराक दाड घालून चोरूंक भायर सरलो. तेच रातीं तो राय गुपीत वेस पांगरून आपल्या गांवची चोरी धरूंक भोंवतालो. वाटेर ताका हो चोर भेटलो. राय विचारता "कितें? खंय तुजी सवारी?" पळे, आयक. "हांवे सत्य आनी सत्य मात्र सांगतालो म्हण शपथ घाला. आज हांव रायाच्या रावळेरांत. चोरूंक वतां. तूं कोंण?"

ताका राय "हांवय तुजे बरींच चोर तुजे बरोबर हांवय येता. एकामेकाक सहाय जाव्येत" म्हाणालो । दोगी संगाता गेले. चोरान रायाक भायर रावयलो. तो रावळेराचो पागार उडलो आनी गेलो. रायान विचारलें "गेल्ले काम कितें जालें?" वयरगी पोंदा?"

" हांव गेल्या नंतर सांगचवे?तूं मेळ्ळली वेळघडी जाल्यारयी सांग. हांव भितर गेल्यार थंयसर कोणच ना. बागील उगतेंच. थंय एक मेजार तीन भांगराचे इटे 41

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

आसले. आमका वांटून घेंवक सलीस जांवचे खातीर एक थंयच सोडलो आनी दोन हाडले. धर तुज्या वांट्याचो भांगराचो इटो" – म्हण ताणें एक इटो रायाक दिलो.

राय तो इटो घेवन थोडे वेळ हांगा थंय घूंवन आपल्या रावळेराक गेलो. चोरान सोडलो एक इटो थंय आशिल्लो.

सकाळी रायान आपलें दरबार जमयलें. तावळ तो आपल्या मंत्रीक सांगता – मंत्री सयबा रावळेरांत रातीक चोरी जाल्याशी दिसता. तूं वचुनपळोवन येतवे?"

मंत्री वचून पळेताना थंय एक भांगरा इटो आसा. "चोराच्या नांवान हांवे कित्याक हो मारूक नजो म्हणून ताणें तो इटो लिपयलो. उपरांत राया मुकार येवन "धन्या अन्याय जालाच. हुजुरान दुबावलले बरी थंय दवरलले तीनयी इटे मायक जाल्यात?" म्हाणालो.

मंत्रीचो खरो जिनोस आतां रायाक कळ्ळो. दगलबाजी मंत्रीक ताणें कैदकरोवन जैलांत घाल्ले. उपरांत त्या सत्यवांत चोराक आपोवन आपलो मंत्री केलो.

बरोवपी : जेज्वीत बाप दी. स्वामी सुप्रिया कोंकणींतलो महान संशोधक, स्वामी सुप्रिया अध्ययन तांचे जाणवायेचे तानेक ते ख्यात जाल्यात. तांचो काणियो घोस भुरग्यांक शिकपाचे आनी मनोरंजनाचे कोस जावनसात तांतली ही काणी वाचल्या.

आशय :मनशा जीवनांत 'सत्य' महत्वाचे स्थान घेता. सत्याक सदांच जीक आसा. एक चोर तरयी सत्य सांगल्याक ताका जीवनांत एक उन्नत स्थान पावो जाल्लें आमका कळता. आमीयी सत्य उलोंवक जाय म्हळ्ळें ह्या गद्य भागांत आमका उलो मेळता.

NOT TO BE REPUBLISHED ©KTBS

अभ्यास

I. कठीण शब्दांचे अर्थ :

फुडें = मुखार निरवाय = परिहार कर रावळेर = रायाचें घर

गुपीत = गुटान रहस्यान शपथ = परमाण, आण पागर =दोरो

खोटो = पाड (वेस = दुसरी नेसाण) सलीस = सुलभ

(दरबार = राय आनी मंत्रीचे सभा) मारूंक = चोरूंक (काडूंक) (फारूंक)

हुजूर = रायाक संबोधन करचें उत्तर ; जिनूस = कालेती ; दगलबाजी = मोस

II. हे शब्द वाच, खाली जगो भर :

मगीर	x	पयलें	मगीर	x	
सलीस	x	कठीण		x	कठीण
पाटी	x	मुखार	पाटी	x	
ना	x	आसा		x	आसा

III. लिंग बदल :

1. राय x
2. म्हातारो x

IV. रिती सुवात भर्ती कर :

1. दुसरी कसली पूणयी ______ दाकय.
2. कितें? खंय ______ तुजी
3. गेल्लें ______ कशें जालें?
4. ताणें एक ______ रायाक दिलो.

V. एकामेका मेळय :

1. भांगराचो	रावळेर	
2. चोरतां चोरतां	मंत्री केलो	
3. दगलबाजी	इटो	
4. रायचें	म्हातारो जालो	
5. सत्ती चोराक	मंत्री	

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

VI. एक वाक्यान जाप बरय :

1. चोर चोरतां चोरतां कितें जालो?

2. रावळेरा भितर मेजा वयर कितले इटे आसल्ले?

3. गांवची चोरी धरूंक कोण गुपीत वेस पांगरून भोंवतालो?

4. दगलबाजी मंत्रीक रायान कितें केलें?

5. चोरान तिनां पयकी दोन इटे मात्र कित्याक चोरले?

VII. हीं उतरां कोणे कोणाक सांगलीं :

1. "तुजे दोनयी कान धर"

2. "कितें खंय सवारी तुजी?"

3. "आज हांव रायाच्या रावळेरांत चोरूंक वतां"

4. "धन्या अन्याय जालाच"

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

VIII. सत्य विशयांत आसच्यो हेर काणियो वाचूंक प्रयत्न कर.

IX. सत्यविश्यांत तुजींच स्वंत पांच वाक्य बरय.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 6
पद्य

बरो जल्मा दीस

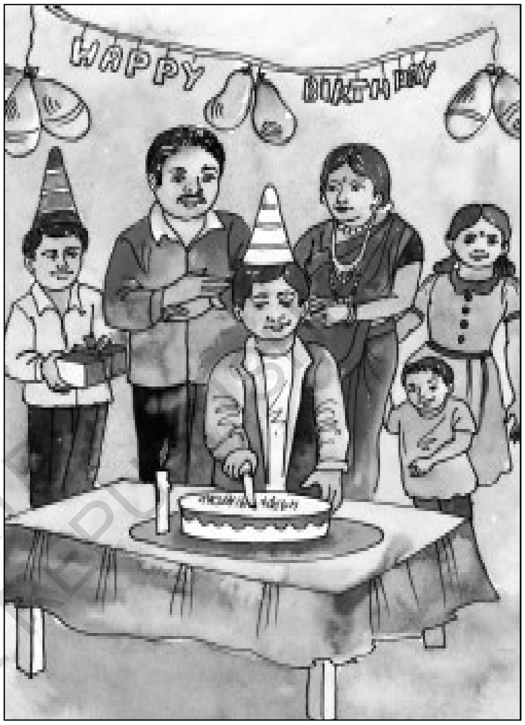

बरो जल्मा दीस
बरो जल्मा दीस
बरो जल्मा दीस – प्रिया
बरो जल्मा दीस

सदां तुका मेळो
सदां तुका मेळो
सदां तुका मेळो – प्रिया
सुख संतोस मेळो

आशिर्वाद तुजेर पडो
आशिर्वाद तुजेर पडो
आशिर्वाद तुजेर पडो – प्रिया
स्वर्गच्या देवालें.

– दो. प्रताप नायक

(हें पद प्रताप नायक जे.स. हांणी बरयिल्लें. गांवान त्रासिचे (कुंदापुर) जावनासचे हें प्रस्तुत गोंयच्या प्रख्यात तोमस स्तेफान कोंकणी अध्ययन केंद्राचे निर्देशक. "ह्यापी बर्थ डे टू यू" म्हणून सवय जाल्य आमका, कोंकणींत त्याच ताळ्यान "बरो जल्मा दीस" गावन बरें मागूंक जाता.)

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

अभ्यास

I. कठीण शब्दांचे अर्थः

आशिर्वाद = बेसांव   देवालें = देवाचें

II. विरोध रूपां बरय :

बरें x		जल्म x	
दीस x		सुख x	

III. रिती सुवात भर :

1. बरो ______ दीस
2. सुख ______ मेळो
3. ______ तुजेर पडो

IV. वाक्य पूर्ती कर

1.

ब		ज			स

2.

	ख	सं			मे	

3.

		र्वा		तु			प	

V. एकामेक मेळयः

1. बरो	सुख संतोस	
2. सदां तुका मेळूं	आशिर्वाद	
3. स्वर्गीच्या देवालें	जल्मा दीस	

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

VI. एक वाक्यान जाप बरय :

1. प्रियाक सदां कितें मेळूं म्हणून कवी मागता?

2. प्रियाचेर केणाचो आशीर्वाद पडूं?

VII. घुसपाडललें शब्द मांडावळीर घालून वाक्य सारकें करः

1. संतोस मेळूं सुख
2. बरो दीस जल्मा
3. पडूं आशिर्वाद तुजेर

VIII. हे शब्द वापरन वाक्य कर :

1. आशीर्वाद

2. सुख

3. दीस

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

IX. पद पूर्ती कर

1. सदां तुका ______________________________

____

____

______________________________संतोस मेळुं

2. आशिर्वाद तुजेर _________________________

____

____

______________________________ देवाले

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 7
गद्य

आमी पिवचें उदक

M6R5J6

उदक मनश्याच्या जिवाक अवश्य. पूण तें उदक नितळ – निर्मळ जावन आसची गरज. कसलेंयी म्हेळें वा चिकोल तांतू भरसून आसल्यार मनश्याची भलायकी तें भिगडायता. गिमे दिसानी धरण तापल्या वेळार बांयों सुकाताना आनी उदाक धाटरों जाता. हे वर्वी आनकिटींत खोरजुल्या बरी जावन पोटाचे रगळें उभजोवचें आसात. पूण जिव्या वस्तू थवन उशेहोवचों चिखोल चड मोसाचो. असलो चिखोल आनी कोयर भोंवतीच्या जाग्या थावन भांयच्या उदकाक मेळता आनी सबार पिडेंक कारण जाता.

आमी पियेवंच्या उदकाची विशेस चत्राय घेंवक फावो. व्हडा शहरानी, शहरा थावन पयस उबार जाग्यार विस्तार तळीं बांदतात. आनी त्या तळ्यानीं पावसाचे उदाक जमो करतात. ह्या तळ्यानीं वोसो रिगनाशें प्रत्येक बंदोबस्त घेतात. आनी उदक थरावळ उपायनीं निर्मळावन आनी शुद्ध करून, नळानीं शहरातंल्या लोलाक पावीत करतात.

ल्हान शहरानीं नळांचे उदाक नातले कडेन भायों मारतात. ह्या बांयंचीं फावो ती जोगासाण करची गरज. बांयक भोंवतांणी एक पागार आसचे. ना

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

जाल्यार उदाक, वोडतेलल्याच्या पांयांचों चिखोल आनी लागसर उंबळतलचे म्हळें उदक आनी पावसांत सर्व गलीज बांयत पडयेत. उबोन आयल्ली रूकाची खोली बांयत पडनाशी बांयक पाके वा जाळ घालचें चड बरें. बांय लागीं उंबळनाये. उंबुळचें जाल्यार म्हळें dó बांयच्या पागोरार दवरचाक नज.

सबार कडेन असल्यो बांयों पर्यांत नांत. लोक सदांचे बरी गांवच्या तळ्याक वता. धा जणांचे तळें तें. तांतू उदाक थोंडेंच, तेंय व्हाळचें उदाक न्हय, आनी हांतू अयिल्लो गेल्लो वता. दादले मनीस तांतू न्हातात, बायल मनश उंबळतात. मोनजाती त्या तळ्यांत देवून पियेतात आनी ताकां त्या उदकांत धुवचेंय आसा.

गांवच्या लोलाक सर्व गरजाक तेंच उदाक. सकाळी उटुन दांत घासूंक आनी तोंड धुंवक त्या तळ्याच्या उदाकाक वचें आनी घोट भरले उदाक परतून तांतूय घालचें. गद्याक गेल्ले पटी योताना त्याच उदकांत पाय धुवचें! असले उदाक भलायकेक कितलें मारेकार म्हणून लोकाचे तकलेंत रिगना म्हळ्ळे व्हड आजाप.

ह्या शिवाय, आमी पिवचें उदक बरें हून करून तापयचें हळ्ळेंत्ल्यांक लाकूड खरचता म्हळ्ळी कायंखंत ना. उदाक तापयिल्ले वर्वी तांतू असच्यो पिडेच्यो क्रिमी मरताना आनी पियेतल्यांची भलायकी बरी उरता. निजायकी उदक फिल्टर करचें प्रास तें तापोवचें चड बरें.

– मो. सिल्वेस्टर मिनेज

हो पाठ मो. सिल्वेस्टर मिनेजाच्या बरी भलायकी पुस्तकातलों विचून काडला. मो सिल्वेस्टर मिनेज कोंकणीचे महान पंडित. हे राकणो हफ्ताळ्या संपादक जावन असताना कोंकणीच्या वाडावळेक वर्ती सेवा दिल्या. ताणी संपादलली कोंकणी – इंग्लीश शब्दावळ अजून कोंकणीचें वरतें दिरवें.

आशय :– उदक मनशाच्या जिवीताक अधीक गरजेचें. आधुनिक काळार नितळ. उदाक एक गरजेच्यो विशय जावन सगळ्या संसारार चर्चा जावन आसा. उदक थावन येवचो सबार पिडा मनश कुळाक धोसतात. ह्या संदर्भार उरले थोडेच उदका संग्रह उरोवचें आनी तें नितळ जावन नियमीत जावन वापरचें भोव गरजेचें उदका विशीं जाण्वाय जोडल्या निमत मुक्ले पिळगेकयी नितळ उदाक दींवंक सकतेल्यांव.

© KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

अभ्यास

I. कठीण शब्दांचे अर्थ

अनकिटी = पोटांतलो एक विसवो /अंग

चिकल = कुडीक लागल्ले म्हेळें

वोसो = पिडा हाडची शक्त आसची जिवी वा वस्त

बंदोबस्त = भद्रती, अडांवचें

वोले = भिजल्लें थंड लगल्लें

मामूल = सामान्य, सदाचें परीं

II. अन्य वचन बरय

1. बांय		2. दीस	
3. जागो		4. मोनजात	
5. नळी		6.शहर	
7. खोली		8. तळें	
9. जाळ		10. लाकूड	

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

III. सकल दिल्ली वाक्या सारकी चूक म्हुण कळय (✓) वा(☒) वापर

1. मनशाच्या जिवाक उदकची खंडित गरज आसा (   )
2. हळ्यांनीं पयस उबार जाग्यार तळीं बांदयतात, (   )
3. पियेवचे उदक तापोंवच्याकयी गाळचें बरें (   )
4. उदक तापयिल्ले वरवी तांतु आसच्यो पिडेचे क्रिमी मरतात (   )
5. गांवाच्या तळ्यांचे उदक वांळना. (   )
6. तळ्यांचे उदक केदाळायी नितळ– निर्मळ आसता. (   )
7. उबून आयल्ली रुकची खोली भांयत पडल्यार उदकाची नितळाय चडता.( )

8. नळियाचें उदक नातल्ले कडेन बांयो मरतात. ( )

9. गिमे दिसांनी पोटाचे रग्ळे चड. ( )

10. बांयच्या भोंवतणीं पागर आसल्यार बरें ( )

IV. एकामेका मेळय

1. आनकीट	भिजल्लें	
2. वोसो	व्हाळानातल्लें उदक	
3. वोलें	पोटो भितरलो विसवो	
4. तळें	गाळचें	
5. फिल्टर	पिडा हाडची शक्ती	

V. दुसरो शब्द बरय

तळें– तळ्यांत	पोट –	उदक –
जागो –	शहर –	पाय –
हळ्ळी –	चिंतप –	वस्त्र –
गांव –	चिखोल –	बांय –

VI. शब्दा गोंदोळ भर

1		❖	2	3
	❖	❖	❖	
	❖	4	❖	
❖	5			❖
❖	❖		❖	❖

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

आड गांच

1. शहरानी उबार जाग्यार [ ] बांदतात (2)
2. उदक [ ] करन पियेव्यां (2)
3. बांयक भोंवतणी [ ] आसुचे (3)

उबे गांच

1. तापयिल्या उदकांतच पीवन [ ] करचें बरें (3)
2. मोनजाती तळ्यांत पियेतात [ ] 3) सकयल थावन वयर.
3. तळ्यांतलें उदाक थरावळ उपायानी शुद्ध केल्यार तांतू वोसो [ ] (3)

VII. सकल्या सवालांक एकवा दोन वाक्यांनी जाप बरय

1. गिमे दिसांनी उदक कशें दिसता?
2. व्हड शहरानी उदक खंयचे रितीन जमयतात?
3. बांयचे भोंवतणी पगोर कित्याक आसचे?
4. उदक तपयिल्या वेळार कितें जातां
5. उदका वरवी येवच्या पिडेंक मुख्य कारण कितें?

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

VIII. तळे आनी भांयक संबंध जाल्ले शब्दाक आड गीट घाला

तळे	भांय
शहर, अनकीट	उबार जागयार
बांद, धा जणाचें	विस्तार, पागोर
पाकें, पागार	मारतात, मारेकार
क्रिमी, खोली	वाळानातलें
विस्तार, तळियो	पाय धुवचें

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 8
पद्य

येरे बाबु

A3L7M4

येरे बाबु आमी शाळेक वचयां
येगो बाये आमी शाळेक वचयां

शाळेक वचया आमी
पाठ शिकुयां
अ, आ, इ, ई शिकून
आमी हुशार जावया

शाळेंत आसात पास्तर टिचरी
तांचे बेसाव जोडुन आमी
शाणे जावया

शाळेंत वचून
कोंकणी शिकुंया
विज्ञान आनी गणीत शिकून
बुद्धवंत जांवुया

शाळेंत मेळतात इश्ट आमका
तांचे संगी खेळुया
मायपासान रांवुया
बरी भुर्गी जावुय ।

संग्रह : पाठ पुस्तक समिती

आशय : शाळा भुरगें नी शिक्षण जोडचे एक प्रमुख केंद्र शाळेक वचून आमी कितें शिकतात आनी बरीं भुर्गी कशीं जातात म्हळे पाठ हांगासर दिला.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

अभ्यास

I. कठिण शब्दाचें अर्थ

शाणे – बुद्धवंत, जाणते

बाबु – चरके भुर्गांक मोगान आपयतान चेडवांक बाये म्हणतात

बेसांव – आशीर्वाद

शाब्दा – इस्कूल

II. अन्य लिंग बरय

चलो		आवय	
आजो		भाव	

III. विरोध शब्द बरय

आसा X		? हांव X	
इश्ट X			

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

IV. रीती सुवात भर

1. शाळेत ______ आमी
2. शाळेत मेळतात ______ आमका
3. अ, आ, इ, ई शिकून आमी ______ जावुंया
4. येगो बये आमी ______ वचुंया

V. एकामेकाक मळया

1. शाळेंत वचंया	बरी भुर्गी जावुयां
2. इष्टा सवें हुशार जावयां	शाणे जावयां
3. मास्तरांचें	खेळ खेळयां
4. मायपासान रावुयां	बेसांव

VI. एक वाक्यान जाप बरय

1. कवी बाबुक आनी बायेक खंय वचूंक आपयता

2. शाळेंत खंयची भास शिकुयां म्हणून कवी सांगता?

3. कोणाचें बेसांव जोडून शाणे जावका म्हण कवी सांगता?

4. कोण संगी खेळ्या म्हणून कवी सांगता?

VII. निकटत्यांत दिल्ये शब्द वापरन रिती सुवात भर

1. इश्ट संगी आमी ______ (नांचुया / खेळुंया)
2. शाळेंत आमी ______ भास शिकुयां (कन्नड, कोंकणी)
3. विज्ञान आनी ______ शिकून आमी बुद्धवंत जावुंया (भूगोल/गणीत)

VIII. पंगडांत मेळनातलो शब्द भायर काडन बरय

1. कोंकणी, विज्ञान, गणित, घर
2. मास्तेर, मेस्त्रीण, इश्ट, लिसांव
3. शाळे, भुर्गी, पुस्तक, खेळ

IX. पद पुरते कर

1. शाळेंत आसात ______
____
____
__________ जावुंयां.

2. शाळेंत मेळतान ______
____
____
__________ जावुयां.

©KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ – 9
गद्य

उत्वेगा फल

U7U5R9

एक सान गांवत गंगण्णा म्हण एक वोळारांचो आनी गंगम्मा म्हणु तागेली बायल आशिलिंची. तांका एक सान चेरडु आशीलें तानी एक मुंगुसाक पोशिलें – मुंगुस त्या चेरडाक केदनाय खेळ्यतालो.

एक दिवस कांकण विकवंक पेंटांक गेलो. गंगम्मान वासरेंतु येवन पळयताना फळसत कांय उदाक नाशिले.

चेरडु पाळण्यांत निदला, मुंगुस पाळण्या पोंदाक निदला. उदक घेवन वग्गी येता म्हणु ती मायदर बागील तांडुनु सांकळी शिरकान काळसो हांडीर धरुन चमकली.

तीणे तेतां गेल सतान ताका कसली की धाणिशी आयली. दोळे सोणु पळयल्यारी एक सरप हेडो फुलोवुन रावला. ओह! हे सरप बिणी चेरडाक चाब्बत की?

मुंगुसाक आनी सरपाक केदनांयी वैर ताज्जे वैरी आत्ता मोगाचे चेरडाक बिनी सोरप चाब्बात की म्हणु भंय.

मुंगुस रपनी सोरपाले आंगारी उडलो सोरप सोडतवें? तो भुस करून आयलो दोगांकय खूब झटापटी जाली आखेरीक मुंगुसान सरपाक जिवशी मारले ।

थोडे वेळान उदाक हाडुंक गेल्ली गंगम्मा आयली दार सांकळे शब्द आयकून

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

बागला लागी आयली. गंगम्मान दार उदारे करून पळयताना मुंगुस राबला. तागेले मुसुडाक भारी रगत लागला ।

अय्यो! ह्या पातकी मुंगुसान मेगेले चेरडांक खेलेंकी । आशी अटोन गंगामाक मेगेले धक्को लागलो, मथी मुखारी पळेनाशी हांडवेली कळसेची मुंगुसा बोडरी धाडयलो. अब्बा त्या पे ा मुंगुसु हाप्पोळु जावनु खलास जाल्ले.

गंगम्मा धावन पाळण्या लागी आयली अरे । पाळंण्यांतु चेरड थंड निदला. आनी पाळण्या पोंदाक एक सर्पो मोरन पडला

अय्यय्यो । हांवे वे कसले केल्ले । गंगम्माक पश्चताप जाल्लो. मेगेले चेरडाली जीव शक्किल्या मुंगुसाक हांवे विचारनाशी निर्दयी जावन मारलमू गंगम्मा मुंगुसा मडयालागी बैसुन खळशी कण रडली. कितलो बेजारु भोगलारी इत्ते? मेल्ललो मुंगुस जीव जातवे?

आशय : मनशाक या एक संदर्भाक पळयीले तक्षण ताचे विशयांत एक घट अभिप्राय आपणांवन तोच अभिप्राय अंतिम जावन करचे सामान्य साबार पवटी आमी तक्षण केल्लो निर्धार या अभिप्राय, आमच्या अनभोग उप्रांत बदले संदर्भायी आसात. कण्णारे कंडरु परांबरिसी नोडु म्हळ्या कन्नड गादी पर्माणे खंयाच्यी विश्याचेर अवसांश्न तक्षण निर्धार घेणास्ताना । चिंतुन परामर्श करून एक सूक्त अभिप्रय, या निर्धार घेवचे ना तर पश्चताप पावजे पडतलें.

©KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

I. अभ्यास

उत्वेगा – उद्वेग

सान – ल्हान

फुयंदर – एद्राचे, मुकले

फल – परिणाम

वासरी – रांदण कूड

सांकळी – चिलको

II. विरोध शब्द बरय

जीव x ☐ फुंयदर x ☐

सान x ☐ मक्षी x ☐

III. अन्य लिंग रूप बरय

बामूण – ☐ ती – ☐

ताका – ☐ आयलो – ☐

IV. अन्य वचन रूप बरय

चर्डुं – ☐ गांव ☐

दादलो – ☐ बायलो– ☐

माड – ☐ अंबो – ☐

V. एक वाक्यान जाप बरय

1. ताचें बायलेचें नांव किते?
2. चेडो कोणा लागी खेळतालो?
3. मुंगुसीन कोणाक जिवशी मारले?
4. मुंगसिच्या तोंडाक कितें लगल्लें?
5. गंगम्माक कित्याक बेजार जालें?

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

VI. ही उतरा वाच आनी समज

मुंगुस	पाळण्यांतु	सांकळी
फष्पुणी	होडो डे घलोवनु	मुसुंडाक
हापूळो	भोगल्यारी	पश्चताप

VII. हे वाक्या सारके करून बरय

1. तांका आशीले सान चेरड् एक ______
2. सतान जागी मुंगुसाक तीणे आयली तेतांगेले ______
3. निदला, अरे थंड पाळण्ये चेरड् ______

VIII. हे शब्द वापरन वाक्य कर

1. कोळसो ______
2. सांकळे ______
3. झटापट ______
4. पश्चाताप ______

IX. रिती सुवान भर

1. एक दिवस गंगण्णा ______ विकुंक पेंटा गेल्लो.
2. मुंगुसु आनी ______ केदनायीं वैर.
3. अखेर ______ संरपाक जिवशी मारले
4. तागेले ______ भारी रगतजागला.

X. दोकी पर्माणे बरय

पळे –पळेयताना

ये –	______	वच –	______
राव –	______	बरय –	______
खा –	______	वाच –	______

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

XI.ह्या पाठान आयीले 10 नाम शब्द विंचुन बरय

XII.हिउतरा कोणे कोणाक केदाळ सांगली

1. अय्यो पातकी मुंगुसान मेगेले चेरडाक खेल्लेकी?
2. अय्यय्यो हावे हे कसले केलें

XIII. असलो संदेश असचीं आनेक ल्हान काणी वाचा

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ-10
गद्य

मित्राक पत्र

Q4C2F9

मोगाळ आनंद,

नमस्कार

आमी इस्कुलाचे भोंवडेक म्हणून कारवार गेले. थंयचों निसर्ग पळोवन म्हाका खूब संतोस जालो. हांवें भोगललो संतोस तुका कळोंवक हें पत्र बरेयतां. पयलें आमी कारवार बंद्राक गेले. काळी न्हयच्या पूला वयल्यान वताना कितलें मझा जाता जणांय? दोनयी वाटांनी उदकच उदक, बंदरार वताना थंयसर व्हड व्हड बोटी आनी देगेर मीट, रांदवाय, तांदूळ, गोंव हांची रासच रास. मुखार बैतकोले नांवाचो गांव आसा. थंय वेवेगळ्या मासळ्यांच्यो राशी आसात. नुसतें पागपी बोटी पोळोवन हांव थकलो.

सांजेर आमी कारवार दर्या वेळेर आसल्यांत. थंयची मझा तुका कितें म्हण सांगु. सोभीत, सुंदर दर्यो रेंवें देगेर घरां, देवळां, इगर्जो रेंवेर चरडुवां खेळतालीं. हावेंयं थोडो वेंळ खेळून पाशार केलो. इतल्यार सुर्यो तांबसो – हळदुवो आंबया सारको दिस्तालो. पळोवुन दोळे दिवकले.

दर्यांत मधें दोन गुडे आसात. तांका कुरमगड आनी देवगड म्हणतात. त्या गुडयांक जुंवो म्हणतात. थंय वरसाक एक पावटीं नरसिंहाची जात्रा जाता. ह्या जीवयार एक दिव्या खांबो आसा. राती दिवो जळता आनी बोटिच्यांक वाट दाकयता.

NOT TO BE REPUBLISHED ©KTBS

मुखार वताना देवगडचो देखावो पळोवंक मेळ्ळो. हो गांव दर्या देगेर आसा. त्या गांवची सोभाय गुडया, वयल्यान सार्की दिस्ता. जायते माड आनी सुरेचे ताळटे तकली हलोवन येवकार दितात. येता वतले दर्यांत पांय धुतात. थंड शीतळ वारें तांका थंडाय दिता. काळी न्हंय आनी अरबी दर्याचें सम्मेळ पळोवंक मेळता. ह्यासंगमाक लागून हो गांव पवित्र अशें लेकतात. उदेंती सह्याद्री दोंगर आसा. अस्तमतेक अरबी दर्यो बरपोर नुस्तें दिवपी न्हंयों आनी दर्यो थंय आसात. असल्या गावांत म्हजो जल्म जालो देकून म्हाका खूब अभिमान दिस्ता आनी खुशी जाता. हें वाचून तुकाय आमचो परिसर पळोवुंक मन जात तूं यो. हांव तुका आमचो सोभीत परिसर दाकयता.

तुज्या पप्पा मांयक म्हजे नमस्कार, भयणीक मोग दिला म्हण सांग.

देव बरें करू

बरें मागून
तुजो इश्ट
समीर

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

अशय : मनीस पयणां द्वारी सबार अनुभव जोडता. आमी आयताराचीं इंगलिश या गांवच्या दिसाळ्या पत्रांनी, संसाराच्या विविद राष्ट्रांच्या साभीत आनी पळोवचेक जाय. जाल्ले थरावळ जगयां विश्यांत जाणा आनी थंयसर गेलेल्या वेळार जाल्या अनभोगां विश्यांत भोंवारीं आसची सुंदर चारित्रिक तशेंच प्रवासी ताणां विश्यांत आमी जणवाय जोडची गरजेचीं ह्या वारवीं आमकां हर संस्कृती विश्यातं तशें तांचें जेवण, सांस्कृतिक रिती रिवाजिची बळक तशेंच तांचे वयर गौरव चडता. ह्या मुखांतर हेरांक तशें तांचया सांस्कृतिक रितों उगत्या मनान आपणांवक तशेंच गौरवान पळोवंक अवकास मेळता. समानता तशेंच अन्य पंगडाक जोकते रितीन मादूंक आनी गौरव दींवक ह्यो भोवंडयो अधिक गरजेचो.

अभ्यास

I. कविण शब्दांचो अर्थ

निसर्ग = परिसर, गुडो = ल्हान, दोंगर

जुंवो = द्वीप, बेर, कुदुरु, सादुर = हुशार

दिव्या खांबो = दीपस्तंभ, बंदर = तारवां रावचो जागो
संगम = न्हंय आनी दर्याचो मेळ, राकण = रक्षा
पूल = संकोव, दिवकले = परजळ्ळे

II.खालि जागो अन्य वचन रूपांनी भर

1. मासळी – मासळ्यो
2. दिवन –
3. इगर्ज – [ ]
4. न्हंय –
5. वरस – [ ]
6. फूल –
7. बंदर – [ ]
8. आंबो –
9. जातरो – [ ]
10. गुडो –

III. एकामेका – मेळय

इस्कुलाची	अरबी दरयो	[ ]
दर्या मधें	भोंवडी	[ ]
उदेंतीक	दोन गुडे	[ ]
तांबसो हळदुवो	सयाद्री दोंगर	[ ]
अस्तमतेक	सुरयो	[ ]

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

IV. तिकटयांतले जोकते सब्द विंचुन खाली जागे भरती कर

मझ्ञा, वेळेर, पाशार, जातरा, दिव्या खांबो

1. आमच्या गावांत हरयेक वरसा जनेराच्या पयल्या हपत्यांत चलया. [ ]
2. हांव महिन्याक एक पावटीं पुणयी कुटुंबा सांगाता दरया दोन वा तीन वरां लांबायेक चलता. [ ]

3. भोंवडेक गेल्लेवेळीं वेळ [ ] जाल्लो कळले ना.

4. रैल गाडियेर पयण करची [ ] वेळगीच

5. दर्यांत पयण करतल्यांक [ ] वाट दाकयता.

V. खाली जागे भर

1. मुखार बैतकोल नांवाचो [ ] आसा
2. देवगडचो [ ] पळेंवक मेळ्ळो.
3. हांव तुका आमचो [ ] दाकयतां
4. येता वतले दरयांत [ ] धुतात.

VI .एकाच वाक्यान जाप बरय.

1.कितें पळोवन समीर थकलो?

2. रेंवेर कोण खेलतलीं?

3. माड आनी सुरेचे ताळ्टे कशें येवकार दितात?

4. तो गांव पवित्र म्हणून कित्याक लेकतात?

5. दर्यांचे मदें आसच्या दोन गुडयांचें नांव कितें?

VII. ह्या शबदां पयकी एक वचन आनी बहुवचन खंयचे वेगळे कर

(गुडॉ,मासळयो, बोटी, इस्कूल दिवो देवळां, न्हंय, हांव, सुर्यो, घरां, इगरजो, खांबो, भुरगीं, गुडे, तळटे, वाट

एक	सबार

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

VIII. शबदां गोंदोळ भर

1		❖	❖	❖
	❖	2		3
4		❖	5	
❖	6			❖

आडवे गांच

1. बंदरार सबार ______ रावयिल्ले (2)
2. बंदराचे देगेरे ______ रास घाल्ली (3)
3. कोरगांचें मारतात ______ (2) (पाटी थावन मुखार)
4. लोकाचो ______ (2)
5. दोन न्हंयो मेळचो जागो (3) ______

उबे गांच

1. माजराचो घोव ______ (3)
2. वहाणो सारकी करता ______ (2) (सकयल थावन वयर)

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

पाठ-11
पद्य

आमी सांतेक गेलयांव

आमी सांतेक गेले
गांवचे सांतेक गेले
बप्पा, मावशे, मामा, मामी
सकड आमी सांतेक गेले

विकतात हून हून पोळे
अक्रूट आनी रूचीक
तांब्डे गुळे

पाचवी, पाचवी बेंडा
लांब लांब तौंवशी
विकतात पळे थंय
धवंशी धवंशी

आमी सांतेक गेले
पालणयार खेळून आयले
कांकणां आनी फींतां
आमकां घेवून आयले

पळे शेरपिनामी विकता तांबडी बाज्जी
मिडके बाजी आनी वाळी बाजी
थंय आसा कालेस्तंव, विकता इर्वळ
बोंडे आनी सोबीत सोबीत गोंडे

– पाठ पुस्ताक समिती

अशय : अमचे पूर्वज तांच्या हपत्याचे गर्जेचो वस्तु, घेंवक आनी विकूंक एक जागयार सांत आसा करताले. हे सांतेंत फळां, सांबर, रांद्दाय, मास, मस्लि अशों हरेक नमुन्याचे वस्तु मेळताल्यो अमचे पुर्वाजांचे सांस्क्रतेचे एक अंग जावनु आसचे सांतेचे एक झळक दिवचे प्रयत्न हें.

अभ्यास

I. कठीण शब्दांचे अर्थ :

धवशो = धव्य रंगाची इर्वाळ = ताळटया माडाचें फळ

सांत = व्यापार, व्यवहार चलयो जागो

अक्रूट आनी तांबडे गुळे = फेस्तांत, विकचीं गोडशीं खाणां

पाळणयार खेळून = फेस्तांत सांतेत आसचें व्हड रूकाडायें पाळणें

II. एकामेका मेळय :

अक्रूट	मावशी	
मिडके बाजी	फीतां	
लांब लांब	तांबडे गूळे	
कांकणां आनी	तवशीं	

III. पळें, समज आनी बरय

तवशीं – धवशीं बोंडे = गोंडे

मामा – ______ (मामी, काम)

तुकता – ______ (सुकता, राकता)

पाळणें – ______ (रोळण, वाळणें)

IV. पळे समज आनी बरय :

आमी सांतके गेले हांव सांतेक गेलों	तो शाळेक गेलो ते शाळेक गेले	तें शाळेक गेलें तीं शळेक गोलीं
1. हांव इस्कोलाक वतां अमी इस्कोलाक ______	तो पेंटेक वता ते पेंटेक ______	तें घरा वता तीं घरा ______
2. हांव बाजाराक वतां ______	तो सिनेमाक गेलो ______	तें नांचूक गेलें ______
3. आमी बस्सार बसले ______	तें दूद पियेलें ______	तीं कणियों सांगतात ______

NOT TO BE REPUBLISHED @KTBS

V. कवनांत दिल्ले रांदयो: बेंडां, तवशीं, बोबळीं

तुका कळीत आसच्या हेर राद्धायेची नांवां बरय.

कु ☐ ☐ प ☐ ☐ गो ☐ ☐ अ ☐ ☐

क्या ☐ ☐ मु ☐ ☐ मो ☐ ☐ वां ☐ ☐

का का

VI. कवनांत दिल्ले फळ वस्तु : इर्वाळ

तुळा कळीत असच्या हेर फळ वस्तूचीं नांवां बरय

प ☐ आं ☐ आ ☐ ☐

दा ☐ दा ☐ ☐

ब ☐ ☐ चि ☐ अ ☐ ☐

VII. कवनांत दिल्ले फुलाचे नांव : गोंडो

तुका कळीन आसच्या हेर फुलांचीं नांवा बरय

गु ☐ ☐ सा ☐ ☐ आ ☐ ☐ अ ☐ ☐ क ☐ शिं ☐

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

VIII. एक वाकयान जाप बरय

1. कवी सांतेक कोणा संगात गेलो ।

2. सांतेत बेंडां खंयच्या रंगाची आसल्लीं?

3. सांतेंत गुळे खंयच्या रंगाची आसल्लीं?

4. सांतेत विकचे पोळे कशे आसल्लें?

5. सांतेंत कळेस्ताम कितें विकतालो?

6. सांतेंत शेरापिनामा कितें विक्ता?

IX. खालि जगो भर :–

1. लांब लांब
2. कालेस्ताम विकता
3. हून हून
4. पाळ्यार अयल्यांव
5. कांकणां आनी फींतां
6. पाचवी पच्चि

X. सारकें व चूक सांग

1. आमी पाळण्यार खेळळ्यां
2. कांकाणां आनी घेवन आयल्यां
3. बोबळीं नीळशें
4. बोबळीं लांब लांब
5. शेरपिनामी बोंडे विकता
6. कालेस्ताम इर्वाळ विक्ता

@KTBS NOT TO BE REPUBLISHED

XI. एक वाक्यान जाप बरप :–

1. तूवें पळयल्लीं हळ्दुवे रंगाची फूलां खंयची?
2. तूवें पळयल्लीं तांबडे रंगाची रांदाय खंयची?
3. तूवें पळयल्लीं हळ्दुवा रंगाचीं रांदाय खंयची?
4. तूवें पळयल्ली जांबळी रंगाचीं फळां खंयचीं

XII. प्रास शब्द बरेयात : दाखल्याक : गेले – आयले

तोवशीं –

पोळे –

बोबळीं –

XIII. कितल्या नमुन्याचि बाजी आसा? ताचिं नांवां जरय

XIV. भाशाभ्यास

1. कितल्या रंगाची पूलां असात? एकेक रंगाची तितीन फुलांचिं नांवां बरय.
2. धोणु (कामनबिल्लू) हांतु खंयचे रंग असात म्हण जाणा जा.

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED

NOTE

@KTBS
NOT TO BE REPUBLISHED